

INTERVIURI MAGISTRALE

DUBLU INTERVIU MAGISTRAL: „NOROCUL ÎI FAVORIZEAZĂ PE CEI CURAJOȘI. NOI AM FOST!”

Imaginea unei biblioteci se construiește grație unei echipe consolidate, instruite, creative. Conducătorul este motorul de bună calitate, care asigură managementul și buna funcționare. De aceasta depind multe, dar nu toate. Cel mai important, valabil pentru orice domeniu, dar mai ales cel legal, este continuitatea. La Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, care celebrează 145 de ani de la naștere, ea este asigurată în deplină măsură, iar rezultatele de top nu se lasă așteptate.

De trei decenii, inima instituției bate ritmic, fără aritmii și disonanțe, cu mici excepții, iar în marele colectiv de bibliotecari domină o frumoasă și armonioasă atmosferă. Piatra de temelie a unei transformări a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, a unei noi etape, cea mai valoroasă dintre toate timpurile a existenței sale, a fost pusă de către doamna Lidia Kulikovski, primul director general ales în mod democratic cu majoritatea de voturi ale bibliotecarilor.

Perioada de Renaștere Națională, noile remanieri care au urmat, s-au produs cu mare viteză în țară, nu pe toate planurile însă au avut sorți de izbândă. La instituția municipală nominalizată, ele au prins aripă, pe de o parte (proiecte și inițiative noi), pe de alta – rădăcini, adică continuitate, necesară ca oxigenul pentru plămâni, acea continuitate despre care vorbeam mai sus. Atunci au fost inițiate parteneriatele naționale și internaționale; atunci au luat naștere bibliotecile minorităților naționale și bibliotecile de carte românească în baza colaborării cu o parte din bibliotecile județene din România și nu numai; atunci s-a modificat cadru legal al instituțiilor bibliotecare.

Despre aceste și alte momente majore vor vorbi interlocutoarele mele, căci vor fi două. Va fi un interviu cu dublă eficiență. Pe parcurs, cititorii se vor convinge că a fost o tactică reușită. În calitate de intervievați, vin fostul conducător cu o bogată experiență

și noul conducător, care menține și multiplică realizările de prestigiu. În toată avalanșa de evenimente desfășurate la Biblioteca Municipală, pe lângă activitatea de zi cu zi, Lidia Kulikovski, fost director general, permanent a stat de veghe la pregătirea și instruirea cadrelor de manageri, astfel că transmiterea ștafetei s-a produs în mod firesc, ca într-o familie, de la maestru la discipolul vrednic de a fi continuator.

Așadar, la ceas aniversar, vor pune pe tapet tot ce au făcut mai bine și de folos dr. Lidia Kulikovski, cu 24 de ani în fruntea managementului instituțional al BM, care a transmis timona doamnei dr. Mariana Harjevschi, aproape de un deceniu aflându-se în acest post de mare responsabilitate. Vom oferi cuvântul, în mod cronologic, cum prevăd normele bibliografice, primei invitate.

Raia ROGAC: Doamna Lidia Kulikovski, am avut prilejul și onoarea să realizez cu dumneavoastră mai multe interviuri. Poate, am spus pe undeva, poate nu, dar acum afirm cu toată certitudinea: ați fost ca un vulcan catalizator în toată activitatea de director general, așa ați rămas și în prezent, în cea de vicedirector. Ați încercat, și în multe cazuri ați reușit, să modelați managerii pe baza exemplului personal. Efortul și sacrificiul pe care le-ați făcut au condus la crearea brandului Kulikovski. Și pentru că am fost martor ocular la toate momentele cruciale în devenirea acestuia, vă rog să începeți cu acea piatră de temelie despre care am amintit la început... Ce este cel mai important să cunoască generațiile tinere de astăzi pentru a obține succes? Mulți afirmă că exodul masiv este cauzat de salariile mici. Parțial, este adevărat, dar bibliotecarii au primit și primesc, în continuare, cele mai mici salarii... Chiar de la început, și mai totdeauna, salariile au fost mai mici în comparație cu alte categorii de intelectuali. Entuziasmul enorm de care au dat dovadă bibliotecarii, mai ales în anii '90 ai secolului trecut, când zeci de cititori formau cozi prelungi, nu poate fi exploatat la maximum, dar nici de neglijat nu se poate...

Lidia KULIKOVSKI: Așa cum sunt acum „fost”, pot spune bibliotecarilor noi de astăzi că, în orice context, trebuie să-și asume responsabilitatea de a acționa în interesul Bibliotecii, pentru perpetuarea instituției. Contextele sunt diferite – periculoase, provocatoare, fericite... Eu nu mă gândeam că pun pietre de temelie. Eu mă gândeam, cum să răspund prompt la contextele foarte turbulente din anii '90. Orice ezitare te aruncă înapoi. Dacă răspunzi,

chiar și greșit, faci un pas înainte. Anii '90 aduceau schimbări de scenă inimaginabile. Mulți s-au speriat și s-au retras în expectanță (oare ce se poate întâmpla, se întrebau...). Au rămas acolo, înghețați în expectație.

Noi, la BM, am reacționat intuitiv și corect. Nu toți ar fi rezistat efortul – spun abia acum, la depărtare de peste trei decenii. Atunci, am considerat că e datoria noastră și dreptul nostru la Renaștere Națională. Norocul îi favorizează pe cei curajoși. Noi am fost!

Era o perioadă de Renaștere Națională euforică. Cine se gândea la salarii? Proiectul transformator a fost realizat în doar câțiva ani în care au fost deschise nouă biblioteci cu ctitori-parteneri din România: București, Focșani, Cluj, Târgoviște, Alba Iulia, Târgu Mureș, Bistrița-Năsăud, Baia Mare, Constanța. Bibliotecile județene au adus pentru aceste biblioteci din rețeaua BM peste 600 de mii de exemplare de carte în limba română.

Aceasta a și determinat formarea rândurilor prelungi la biblioteci. Apoi era oferta de servicii care îi atrăgeau. Eram unica bibliotecă care răspundea noilor necesități ale chișinăuienilor. Scriitoarea Claudia Partole scria, peste ani, despre deschiderea Bibliotecii „Transilvania” (1991), prima din „salba”, cum ziceți dvs., bibliotecilor care

---

Noi, la BM, am reacționat intuitiv și corect. Nu toți ar fi rezistat efortul – spun abia acum, la depărtare de peste trei decenii. Atunci, am considerat că e datoria noastră și dreptul nostru la Renaștere Națională. Norocul îi favorizează pe cei curajoși. Noi am fost!

---

au avut o misiune nobilă, dar grea – cea de românizare a sistemului de biblioteci orășenești: „Dacă ar fi să revin la unele clipe memorabile ale vieții mele de după '90, mi-ași dori să mai asist, încă o dată, la inaugurarea Bibliotecii «Transilvania»... Pentru mine Biblioteca «Transilvania» e un simbol al demnității, dar și al unui vis împlinit...”

Contribuții enorme la acest proces a adus Traian Brad (directorul BJ „Octavian Goga” Cluj). Niciodată nu va fi prea mult să-l amintim pe Traian. Fiind și președintele ABRM, a convins și alte biblioteci județene să se alăture acestui proiect, precum a contribuit Onisifor Ghibu în perioada interbelică după Marea Unire cu România. L-au urmat Dimitrie Poptâmaș (Biblioteca „Târgu-Mureș”), Mioara Pop (Biblioteca „Alba Iulia”), Dumitru Constantin Zamfir (Biblioteca „Ovidius”), Teodor Ardelean (Biblioteca „Maramureș”), Gheorghe Buluță și Florin Rotaru (Biblioteca „Onisifor Ghibu”), Olimpia Pop (Biblioteca „Liviu

Rebreanu”), Victor Petrescu (Biblioteca „Târgoviște”), Teodora Fintinaru (Biblioteca „Ștefan cel Mare”).

Nu au rămas pe dinafara viziunii și valorilor mele nici etniile conlocuitoare. Am deschis cinci biblioteci pentru chișinăuienii de etnie rusă, ucraineană, găgăuză, poloneză și bulgară, ajunse, în timp, biblioteci de excelență. Le-am deschis înainte de decretul președintelui Voronin despre drepturile etniilor.

Contextul anilor '90 era, ca să-l caracterizez mai bine, tectonic. Nu știai ce aduce ziua, ora ori minutul, dar trebuia să răspunzi prin acțiune. Toate proiectele pe care am reușit să le realizez au fost făcute cu profesionalism, cu fast, marketing și muzică. Îmi amintesc un crâmpei de la deschiderea Bibliotecii „Mihail Ciachir”, în 1992: am rugat Primăria să închidă strada Florilor, unde se afla

---

Aveam o vorbă (mi-am asumat-o, cred): dacă faci ceva și nu știe Londra, Parisul și Moscova, înseamnă că nu ești...

---

biblioteca, pe durata evenimentului. În stradă, în fața bibliotecii cânta fanfara, ansambluri de dans se perindau cu dansuri populare moldovenești și găgăuze. Locuitorii cartierului veneau să vadă, de ce atâta bucurie, muzică și dans. Prezența era distinc-

tă: ambasadori, fondatori, reprezentanți ai Ministerului Culturii, Academiei de Științe, Institutului Pedagogic de Stat „Ion Creangă” (azi Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”), bibliotecari din toate tipurile de biblioteci. Aveam o vorbă (mi-am asumat-o, cred): dacă faci ceva și nu știe Londra, Parisul și Moscova, înseamnă că nu ești...

R.R.: *E prea tare spus. Ar fi de ajuns și puțin să faci...*

L.K.: Mie îmi plac unitățile mari de măsură... Reușeam să fac din lansarea fiecărui proiect o sărbătoare națională. Așa a fost în 1991, la deschiderea primei biblioteci de carte românească „Transilvania”, a bibliotecilor de carte evreiască „Ițic Mangher” și ucraineană „Lesea Ucraina”, dar și a altor biblioteci. În crearea de noi biblioteci eu vedeam un model bun de dezvoltare a rețelei de biblioteci a BM și am continuat până m-am pensionat.

R.R.: *Aniversările oferă posibilitatea de a face și un bilanț al activității. Dumneavoastră, în acest sens, ce ați dori să scoateți în prim-plan?*

L.K.: Am format o echipă competentă, creativă și împreună am descoperit istoria adevărată a bibliotecii noastre, corectând-o pe cea impusă de ideologii regimului sovietic. Am celebrat împreună

prima ei aniversare adevărată. O celebrăm la fiecare cinci ani, de parcă era aniversarea unei regine. Era! BM este o entitate vie! Am elaborat brandul BM, care ne-a ajutat să creăm o imagine de bibliotecă inovatoare. Am dezvoltat relații frumoase la nivel de comunitate chișinăuiană, obținând sprijinul și recunoașterea aportului BM la culturalizarea și educarea acesteia. I-am asigurat un statut științific, am creat o revistă de specialitate și cultură, care, timp de douăzeci de ani, face imagine și coagulează echipa BM. Am scris manualele, de care bibliotecarii noștri și bibliotecarii din întregul Sistem Național de Biblioteci aveau nevoie. Am elaborat metodologii și o strategie, care a orientat-o spre o lume nouă, digitală. Am ținut Biblioteca în trend, familiarizând echipa cu unele concepte noi, direcționând-o spre o cultură a serviciilor, o

---

Nu aveam concurență, concuram doar cu norocul meu și cu puterea noului.

---

cultură a îmbrățișării utilizatorului (abordare respectuoasă) și o cultură a împărtășirii, oferindu-mă ca model. Am instruit, instruit, instruit. Am format inovatori, vorbitori publici, formatori. Am oferit suporturi cuprinzătoare, actuale. Inventam forme noi de animație pentru ei. Erau atât de buni, încât nu puteam veni în fața lor cu forme vechi, idei sau practici răsuflete. Pentru ei învățam încontinuu, pentru ei citeam sute de cărți, căutam ineditul, originalul, noul, le înglobam profund în cultura noastră. Și, dacă am reușit atâtea, e pentru că atunci, când dădeam peste o problemă sau sarcină care trebuia exploatată, pur și simplu intuiai soluționarea. Simțeam că asta trebuie să fac. Întotdeauna resimțeam responsabilitățile (autoasumate, căci nimeni nu ne dădea misiuni concrete în haosul de pe atunci), provocările ca perfect adevărate din clipa în care le concepeam. Atunci când ai intuiție, nu trebuie să te convingi pe tine însuși că este importantă sau eficace o chestiune ori alta. Pur și simplu, știam. Nu aveam concurență, concuram doar cu norocul meu și cu puterea noului.

Eforturile noastre profesionale, psihologice, fizice sunt invizibile, nu pot fi evidențiate în bilanțul contabil. Dar anume starea de spirit a echipei, procese precum cele privind felul în care se cultivă, se stimulează și se susține creativitatea colectivă, cum o idee devine una de succes, cum formezi capacitatea necesară ca Biblioteca să fie în topul preferințelor chișinăuienilor, cum creezi experiență – iată acele aspecte, pe care nu le găsești reflectate într-o foaie de calcul tabelar. Au fost însă mii de acțiuni individuale care au

coagulat echipa, împreună cu ajutorul coechipierilor și al spiritelor inovatoare. Am modelat, reinventat, rebranduit Biblioteca, aceasta fiind cauza noastră unificatoare, rațiunea noastră de a fi. Sinteza activității mele este exprimată cumva într-un articol al lui Iurie Colesnic: „Bibliotecile întotdeauna au chipul celui care le formează. Biblioteca Municipală «B.P. Hasdeu» e proiecția fidelă a personalității directorului ei, dr. Lidia Kulikovski, care de la bun început a reușit să contureze criteriile clare pe care le va urma în evoluția sa această complexă structură. Iar unul dintre pilonii de boltă a acestei construcții strategice a fost rezervat centrului care ar cuprinde un bloc care prelucrează informația, unul care o analizează și o pregătește pentru a o furniza, și unul care schițează proiectele tactice și strategice”.

R.R.: *Un semn distinct de apreciere a unei persoane sau a unei instituții sunt unicatele. Ele dau culoare și greutate în cadrul competitivității. Ce ne puteți spune la acest capitol?*

L.K.: Suntem o instituție de succes a Sistemului Național de Biblioteci (SNB)! Spunea cineva că succesul, ca și fericirea, nu poate fi căutat, el apare ca efect din dăruirea personală a unui om față de o direcție mai înaltă decât el însuși. Noi avem la BM mulți oameni dăruți domeniului, iar efortul lor comun conturează succesul. Ori de câte ori ne gândim la viitorul BM, întotdeauna ne gândim și la trecutul ei. Ne gândim la ce am făcut, ce am realizat, ce a rămas în mentalitatea colectivă despre activitatea noastră. Am fost unici (și primii) în multe privințe, unici în abordarea activității, rezolvării problemelor, celebrării succeselor, schimbării și transformării structurale și atitudinale. Unicitatea, ineditul, creativitatea și inovația continuă ne-a poziționat în fruntea SNB. Steagul de novator stă sus arborat până acum și nu ne gândim că va coborî vreodată.

R.R.: *Centrul de Excelență, lansat în anul 2014, oferă posibilitatea de perfecționare a cunoștințelor de profil nu doar pentru angajații din cadrul sistemului municipal, dar și național. Aș putea spune că Biblioteca Municipală este o adevărată școală, devenită de mare folos acum, când Universitatea de Stat din Moldova nu mai pregătește cadre de bibliotecari...*

L.K.: De vreme ce lumea devine tot mai interconectată și mediul profesional devine tot mai complex, tot mai dinamic, munca trebuie să devină mai *plină de învățare*. Biblioteca care excelează cu adevărat descoperă cum să capteze angajamentul oamenilor

și cum să stimuleze capacitatea de a învăța la toate nivelele sale – de la director general la bibliotecarii din prima linie de relație cu utilizatorul. Ne-am declarat *Biblioteca (instituția) care învață*.

Înțelesul de bază a expresiei *Biblioteca care învață* se referă la Biblioteca care își extinde continuu capacitatea de a-și crea propriul viitor. Pentru aceasta nu mai era destul să fii bun la biblioteconomie. Aveam nevoie de gândire sistemică, de măiestrie personală, modele mentale, învățare în echipă și împărtășire a viziunii pentru a crea potențial necesar viitorului instituțional.

Aveam nevoie de un cadru și o structură. Astfel a apărut ideea constituirii Campusului Competențelor

(CC) – așa era titlul în proiectul meu din 2012. Am identificat și am alocat spațiul necesar deschiderii acestei subdiviziuni în structura BM. Am început reparația localului, dar am plecat din conducerea BM, din proprie dorință. Noua conducere, înțelegând importanța CC, a continuat proiectul. În 2014, acesta a fost deschis cu sprijinul Programului Național de Modernizare a Bibliotecilor Publice Novateca. Chiar din primele zile de funcționare, Centrul a devenit un motor de formare continuă a bibliotecarilor. BM a avut formatorii săi și până la Novateca, instruiți în cadrul proiectului „Școala de Biblioteconomie” sub auspiciile ABRM, președintele căreia eram atunci (2000-2004). Odată cu elaborarea Programului Novateca, CC funcționa la capacitate maximă. La CC, au fost formați peste 1000 de bibliotecari.

Pentru că problemele de astăzi vin din *soluțiile de ieri*, disciplinele listate în primul aliniat devin obligatorii și se regăsesc în programele de instruire continuă. Având specialiști în formare (angajați ai BM, conferențieri universitari, cu doctorate în pedagogie și comunicare, lectori universitari), CC are o curricula modulară care cuprinde foarte multe cursuri, ateliere, realizate printr-o mulțime de forme și metode de educație nonformală). De menționat că CC-ul creat la BM urmărește un scop formator și transformator. Nivelul de complexitate a lumii este astăzi fără precedent. Trăim timpuri în care omenirea are capacitatea de a crea mult mai multă informație, decât o persoană poate să absoarbă, de a favoriza mult

---

Ori de câte ori ne gândim la viitorul BM, întotdeauna ne gândim și la trecutul ei. Ne gândim la ce am făcut, ce am realizat, ce a rămas în mentalitatea colectivă despre activitatea noastră. Am fost unici (și primii) în multe privințe, unici în abordarea activității, rezolvării problemelor, celebrării succeselor, schimbării și transformării structurale și atitudinale.

---

mai multă interdependență, de a accelera schimbarea până la un ritm cu care nimeni nu mai poate să țină pasul. Oferta CC învață bibliotecarii cum să facă față acestor provocări prin schimbare de mentalitate, de comportament și prin menținerea unei tensiuni creatoare și a unei tensiuni emoționale etc.

R.R.: *Anul acesta este un prilej de aniversare rotundă și pentru revista de biblioteconomie, științe ale informării și de cultură „BiblioPolis”, care a marcat două decenii de activitate. Cât de mult s-ar fi bucurat Vlad Pohilă, regretatul redactor-șef al revistei! Aflasem, dintr-o discuție cu el, că se gândea la editarea unui număr special...*

L.K.: Fiecare aniversare a BM avea un număr de revistă special. De fiecare dată, Vlad gândea, cum să fie mai interesant, cum să arate imaginea ei de bibliotecă măreață... Revista *BiblioPolis* a fost fondată din necesitate și din înțelegerea că o instituție care nu are un spațiu public în care se întâlnesc problemele, realizările, inovațiile, abordările diferite și discuțiile/dezbaterile profesionale, nu își poate clădi nici o imagine comunitară, nici una profesională, dar nici nu-și poate constitui o cultură instituțională. Revista noastră a devenit foarte repede un veritabil spațiu public instituțional cu ramificații în spațiu public național. *BiblioPolis* se tipărea în 500 de exemplare, atrăgând la colaborare bibliotecarii din toate tipurile de biblioteci. Se evidenția prin conținut de calitate pliat pe necesitățile de formare continuă. Orientându-se spre necesitățile și interesele profesionale ale bibliotecarilor, revista a devenit repede cea mai solicitată din domeniu, pentru că Vlad Pohilă îmbina cum știa mai bine biblioteconomia, cultura și științele informării. Revista a „acaparât”, cum scria prof. universitar Zamfira Mihail, un spațiu „generos”, câștigând cititorul prin conținut relevant, interesant, motivator, exemple de bune practici din BM sau din biblioteci din alte țări și continente. Revista le-a fost dragă cititorilor și autorilor care publicau în ea, era „copilul frumos al BM”, cum l-a numit colaboratoarea Ludmila Bulat, scriitoare, publicistă, autoare de materiale. Redacția folosea orice prilej ca să se întâlnească cu autorii și cititorii săi fideli. *BiblioPolis* era parte la toate inițiativele, evenimentele și aniversările BM. În amalgamul multicolor și polifonic de manifestări festive prilejuite de aniversările BM, revista noastră niciodată nu a fost trecută cu vederea.

Revista atrăgea bibliotecarii ca cititori și ca autori, iar subiectele acopereau necesitățile lor de informare și dezvoltare: studii,

cercetări, teorie, practică, experiențe, servicii, oamenii BM. Echipa și lectura era un subiect privilegiat al redactorului-șef Vlad Pohilă, maestru al cuvântului scris, considerându-l „un suport deosebit de important” pentru bibliotecari în efortul lor de educație a lecturii în comunitate. Menționa într-un editorial următoarele: „Scriu despre bibliotecă pentru că este un subiect major! Un «ghem de teme» de importanță primordială, uneori decisivă pentru comunitate, pentru evoluția pe care o jindim [un verb sugestiv], exprimând starea de spirit a intelectualității basarabene, în așteptarea saltului cultural la nivel de mase!”

La 10 ani ai revistei, Vlad Pohilă, redactorul-șef, se întreba, cum va fi *BiblioPolis*-ul peste ani: „Trecem într-un deceniu nou al existenței revistei noastre. Cum va fi *BiblioPolis*-ul în anii ce vin? Va fi exact cum vom fi noi. Altfel zis – cum îl veți dori Dvs., cei pentru care a fost concepută și apare, iată, de zece ani bătută pe muchie, revista noastră. La mulți ani, dragi prieteni și creatori ai *BiblioPolis*-ului!” Vorbeam cu el despre aniversarea a 20-a a revistei, ne sfătuiam cum să celebrăm revista. Propunea o sărbătoare cu autorii și cititorii revistei. Eu m-am angajat să fac volumul doi de bibliografie a revistei (prima cuprindea anii 2002-2011). Lansarea va avea loc în cadrul aniversării curente, dar fără Vlad. Am mai discutat atunci despre ce facem mai departe noi, fondatorii. De comun acord, am hotărât să plecăm, lăsând revista în susținerea tinerilor. Și, așa cum am convenit cu el, las revista pe mâna tinerilor și mă retrag. Noi cu Vlad am edificat și am susținut o revistă profesională, o revistă-model (pentru vremurile pe care le trăiam). O revistă care a apărut continuu și niciodată nu am publicat două sau mai multe numere într-un volum, cum practică alte reviste. Era cunoscută și căutată în toată țara și dincolo de hotarele ei. Ultimul deceniu – interesant, tumultuos, cu reușite frumoase și cu pierderi umane – a trecut. Am intrat în al treilea deceniu... Îmi pun aceeași întrebare: cum va fi *BiblioPolis*-ul în anii care vin? Vremurile s-au schimbat, BM s-a schimbat, redacția s-a schimbat. Va fi, cum va fi Biblioteca, cum va considera directorul publicației și redacția *BiblioPolis*-ului, cum vor fi autorii și cititorii ei.

R.R.: Să vorbim și despre alte ediții. Bibliografiile au crescut nu numai în volum, dar și în consistență. Deseori protagoniștii participă și ei activ la pregătirea și elaborarea lor, astfel că acestea au evoluat în formulă nouă de la bibliografii simple la biobibliografii și monografii bibliografice, iar cuprinsul lor de la zeci de pagini a

ajuns la sute, devenind chiar monumentale. De exemplu, volumul dedicat lui Nicolae Dabija care, cu regret, din cauza pandemiei, a trecut în lumea celor drepți și nu a apucat să-l vadă între coperti, deși a colaborat intens cu întreaga echipă de la „Literatura și arta” întru finalizarea lui... Să știți că mi-aș dori și eu o monografie bibliografică, m-am apucat să adun o parte din materiale...

L.K.: Volumele bibliografice sunt cărțile noastre de vizită. Ne-au adus notorietate, premii locale, naționale și internaționale. Dar în spatele lor e un efort de cercetare imens, implicarea unui număr mare de bibliotecari-cercetători. Ai dreptate, doamna Raia Rogac, colaboram cu personalitățile pe care le „bibliografiam”. Câte aprecieri a avut Biblioteca de la eroii bibliografilor și mulțumiți peste măsură! Noi am adunat o imensă experiență de conlucrare cu protagoniștii, care au devenit povești... Toți erau interesați de calitatea produsului, care era capsula lor de memorie cu tot ce reprezentau ei. Nicolae Dabija era un bun prieten al BM, publica în revista *BiblioPolis*, era prezent la majoritatea evenimentelor, a fost ambasadorul nostru în Anul Imaginii, în proiectul „Biblioteca contează”. În 2021, a fost ambasadorul Campaniei „Ia un card inteligent” la BM „B.P. Hasdeu”.

R.R.: *Lansându-se în cadrul Programului de lectură „Chișinăul citește” cu romanul „Tema pentru acasă”, a avut numărul record de cititori...*

L.K.: Să revenim la volumul său impunător. Venea conștiincios la laborator – așa numeam întâlnirile noastre de precizări, discuții asupra bibliografiei (el, Claudia Tricolici și eu) – dese, aproape săptămânale. Ne și fotografiam pentru a immortaliza procesul elaborării și colaborării. O precizare: Nicolae Dabija a văzut monogra-

---

Volumele bibliografice sunt cărțile noastre de vizită. Ne-au adus notorietate, premii locale, naționale și internaționale. Dar în spatele lor e un efort de cercetare imens, implicarea unui număr mare de bibliotecari-cercetători.

---

fia bibliografică. L-am telefonat și i-am spus că lucrarea a ajuns la Biblioteca, că poate să vină să-și ia câteva volume... Se pregătea de lansare, dar, din cauza pandemiei, aceasta se tot amâna. În curând, vom publica un volum ce repertoriază cronologic lucrările bibliografice de toate tipurile și categoriile de publicații apărute sub brandul BM

– *Bibliografie de bibliografii*, un nou tip de bibliografie pe care BM îl experimentează prin această lucrare. BM a editat peste 500 de titluri de carte, dintre care peste 200 de bibliografii, biobibliografii,

monografii bibliografice. În acest an, la aniversare, vor apărea încă opt lucrări bibliografice.

Referitor la dorința exprimată, meritați, doamna Rogac, o monografie bibliografică pentru cât ați făcut în calitate de cronicar de onoare al BM, înveșnicindu-i memoria instituțională.

R.R.: Doamna Lidia, fiindcă tot „amenințați” cu plecare la odihnă binemeritată (chiar nu vă pot imagina așezată comod în fotoliu, obligatoriu cu o carte în mână, pentru că în unul dintre interviurile cu dumneavoastră îmi mărturiseați că lectura v-a devenit modul cel mai firesc de a gândi și trăi), ce v-ați dori să se perpetueze în sistemul Bibliotecii Municipale?

L.K.: Sunt un cititor avid, doar sunt bibliotecar. Întotdeauna aveam o relație specială cu lectura și cartea, înainte de a deveni bibliotecar. Apropo, de longevitate (dar profesională, dacă tot ați utilizat termenul), am venit ca tânăr specialist, la BM, în 1973. În anul viitor voi avea un jubileu – m-am angajat la BM și am rămas aici pentru jumătate de secol. Am făcut parte din istoria ei, am clădit la istoria ei jumătate de secol. Chiar mă consider o piesă din istoria ei. Conștientizând acest lucru, am hotărât să mă retrag după jubileu, să nu ajung prea veche... Și da, voi citi și mai mult. Lectura este modul meu de a fi. În ultimul timp, am citit mai mult literatură de dezvoltare personală și profesională. Literatura pentru suflet mi-o aleg în funcție de stare, de dispoziție, de utilitate. Când mă enervează cineva sau eu pe mine însămi, merg la librărie și îmi cumpăr cărți. Săptămâna trecută, după o discuție în răspăr cu cineva, am lăsat totul baltă și am plecat la librărie. Mi-am ales cinci cărți (1200 de lei, cu tot cu discount – atât m-a costat dialogul stresant). M-am calmat imediat, m-am întors la birou și am lucrat foarte productiv. Cartea, chiar și necitită, are o funcție terapeutică. Mai mult, recitesc din autorii cândva preferați, decât să caut nume și titluri noi. Nu am încredere în recomandările cuiva. Acum că n-am timp, citesc pe

---

Ce aș putea ura Bibliotecii mele?

Doresc să rămână în continuare cu stindardul înălțat, profund ancorată în comunitate, să se țină aliniată tendințelor, să-și respecte promisiunea că va livra servicii de excelență, să fie mai mult în ofensivă decât în defensivă, să se mențină la nivel de model inovator și motor al schimbării pentru Sistemul Național de Biblioteci. Să aibă noroc de bibliotecari, să fie biblioteca preferată a chișinăuienilor. Competitorii sunt încă departe de a-și egala succesele cu BM! La Mulți Ani prodigioși, Biblioteca Hasdeu! Biblioteca mea, cu care mă mândresc!

---

diagonală bestsellerurile de ultimă oră. Doar ca să fiu la curent cu autorul și titlul, și aici după criteriul meu – dacă New York Times sau London Book Review scrie o recenzie și mă interesează. Ale noastre titluri le aleg din librării, cele românești – de pe site-urile editurilor. Îmi place să dăruiesc cărți. Am cumpărat sute de exemplare din titlurile mele preferate, le dăruiam colegilor, prietenilor, copiilor prietenilor mei. Așa o subtilă recomandare de carte era, de fapt, darul meu.

Dar dacă e să ne referim la Bibliotecă, am implementat în acești aproape cincizeci de ani foarte multe proiecte de lectură comunitară. Unele durau un an sau doi, altele – mai mult (diversitatea era încurajată), dar cel mai longeviv este „Chișinăul citește” – 19 ani. Al doilea proiect de lectură comunitară este „Citim Eminescu”, care, iată, se desfășoară timp de 9 ani.

R.R.: Și dacă n-am avut un motto, să încheiem cu un mic epilog sau, dacă vreți, cu o urare...

L.K.: Ce aş putea ura Bibliotecii mele? Doresc să rămână în continuare cu stindardul înălțat, profund ancorată în comunitate, să se țină aliniată tendințelor, să-și respecte promisiunea că va livra servicii de excelență, să fie mai mult în ofensivă decât în defensivă, să se mențină la nivel de model inovator și motor al schimbării pentru Sistemul Național de Biblioteci. Să aibă noroc de bibliotecari, să fie biblioteca preferată a chișinăuienilor. Competitorii sunt încă departe de a-și egala succesele cu BM! La Mulți Ani prodigioși, Biblioteca Hasdeu! Biblioteca mea, cu care mă mândresc!

R.R.: Amin!

***

Continuăm dialogul cu doamna Mariana Harjevschi, actualul director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care, de aproape un deceniu, așa cum menționam în preambul, a preluat timona conducerii acestei instituții. Cum reușește dumneaei să mențină instituția în topul preferințelor utilizatorilor la mai multe capitole, puteți afla din dialogul nostru.

Raia ROGAC: *Doamna Mariana Harjevschi, pe parcursul anilor, am putut observa că aveți un caracter independent, pe alocuri rebel chiar, totodată sunteți cuminte ca o adolescentă și cu cei „șapte ani de acasă”. Ați ținut cont de sfatul mamei în alegerea profesiei de bibliotecar, care nu numai că n-a reușit să vă*

dezamăgească, dar v-a cucerit total, v-a împătimit... E pentru totdeauna?

Mariana HARJEVSCHI: Unii colegi de școală ținteau din copilărie sau de pe băncile școlii la profesia pe care doreau s-o îmbrățișeze pe viitor, alții au avut predilecții pentru cele care erau „la modă” la vremea respectivă. Eu însă am ales să urmez sfatul părinților. Cu trecerea anilor, conștientizez că ei s-au gândit ca viitoarea mea profesie să corespundă cu temperamentul, caracterul și aptitudinile mele. Cu siguranță, ei își doreau pentru mine o meserie, care să-mi aducă satisfacție și împlinire. Din discuțiile avute deseori cu părinții, înțelegeam că ei asociau pasiunea mea pentru lectură cu profesia de viitor sau cu activitățile pe care preferam să le fac în timpul meu liber, intuind că cea de bibliotecar îmi va asigura o carieră de succes. Cred, totuși, că în alegerea profesiei mele mi-am ascultat inima. Nu există un algoritm perfect în această privință. Eu pur și simplu mi-am urmat propriile visuri și cred că e pentru totdeauna. E un dat ca să rămân la BM.

R.R.: Când ați pășit prima dată pragul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, presupun, în calitate de utilizator în anii de studenție, măcar pe vreo secundă v-ați gândit că ați putea, în timp, să ajungeți directorul general al acesteia?

M.H.: Firește că nu. Studenția este cea mai prețioasă parte a vieții. Obişnuiam să frecventez împreună cu colegile de facultate câteva filiale ale Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, atât pentru colecțiile de carte în limba română, cât și pentru inteligența, finețea și generozitatea bibliotecarilor. Dintre acestea aş menționa bibliotecile „Onisifor Ghibu”, „Transilvania”, „Ovidius”, care dețineau colecția de carte specializată, cu precădere în domeniul istoriei bibliotecilor, managementului de bibliotecă etc., reviste de specialitate, care erau greu de găsit la acea vreme în biblioteca universitară. Totodată, îmi amintesc că deseori, după lecții, mă retrăgeam cu teancul de cărți recomandate la literaturile română și universală, citind până la închidere bibliotecii. Plină de energie și speranțe, nici nu-mi făceam planuri pentru viitor. Exact cum e în firea aproape a fiecărui student: să profite de tot ce e mai bun pentru a savura din plin din viața studențească. Totuși, oferta de a face parte din echipa BM, venită în anul trei de facultate pentru a desfășura practica de vară, a fost tentantă. Soarta mi-a pregătit o foaie de parcurs de lungă durată. Așa că la BM sunt din 1997 până în prezent.

R.R.: Când ați aflat că aveți o predecesoare cu același nume de familie, Daria P. Harjevschi, care a activat mai bine de trei decenii pe post de director al bibliotecii orașenești din Chișinău, era firesc să cercetați dacă nu aveți cumva și legături de rubedenie. Mai continuați aceste investigații? Ce v-a impresionat cel mai mult și ce ați preluat de la ea?

M.H.: Directoarea amintită, având același nume de familie – Harjevschi, mi-a trezit dorința de cercetare încă din studenție. Se întâmpla acest lucru în anul de studii 1995-1996, atunci când Ion Madan, conferențiar universitar la Catedra de Biblioteconomie și Asistență Informațională a Facultății de Jurnalism și Științe ale Comunicării din cadrul Universității de Stat din Moldova, la cursul de Istoria cărții, destinat studenților anului doi, mi-a propus să scriu o teză de an despre această personalitate, căci Daria P. Harjevschi a fost o mare personalitate în domeniul biblioteconomiei. Am acceptat cu multă plăcere și deschidere, reușind să scriu prima mea teză studențească. Am cuprins în ea reușitele acestei remarcabile femei de cultură, care a adus inovația în biblioteca publică a orașului, dar și inițiativele ce au făcut-o cunoscută peste hotarele Basarabiei. Cu naivitate studențească, am scris lucrarea în stilul vremii: cele mai importante realizări ale distinsei directoare le-am marcat cu verde și roșu, dorind în așa fel să scot în evidență cele mai impunătoare succese. Iată câteva exemple: sporirea colecției de carte în bibliotecă; deschiderea Bibliotecii pentru Copii „A. Pușkin”, dotată cu mobilă adusă tocmai de la Viena, una special creată pentru bibliotecă; fondarea Secției „Basarabiana”; participarea la Primul Congres al Bibliotecarilor din Sankt-Petersburg și multe altele.

Toate le descoperisem în colecțiile Bibliotecii Științifice „Andrei Lupan” din cadrul Academiei de Științe a Republicii Moldova, fiind ghidată de doamna Elena Corotenco, pe atunci directoarea acestei instituții. De altfel, am fost susținută în căutarea materialelor și de bine-cunoscutul bibliograf Ion Șpac. Dintre sursele folosite, mi-au reținut atenția rapoartele și sintezele activității Bibliotecii Publice Orașenești din Chișinău în perioada Dariei P. Harjevschi. Ulterior, deja prinsă în activitatea Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, în anul 2000, scriitorul Iurie Colesnic, pasionat de cunoașterea istoriei orașului Chișinău, m-a invitat să contribuie cu un articol despre Daria P. Harjevschi la Enciclopedia *Femei din Moldova*. Tocmai îmi luasem licența în Biblioteconomie

și Asistență Informațională, așa încât această invitație m-a copleșit, oferindu-mi o șansă reală de a participa la un proiect editorial de pionierat. Desigur, într-un alt stil, mai degrabă publicistic, am sintetizat cele mai importante inițiative ale Dăriei P. Harjevschi, alăturându-mă echipei de scriitori și cercetători care, la fel, au schițat portretele a peste 665 de personalități feminine ce și-au adus aportul la prosperitatea culturală și socială, începând cu sec. al XVI-lea până în prezent. În concluzie, pot spune că, în mod deosebit, m-a impresionat dedicația directoarei Dăria P. Harjevschi pentru dezvoltarea colecției Bibliotecii, dar și implicarea ei în viața culturală a orașului.

R.R.: *Dar de la doamna dr. Lidia Kulikovski, care a fost omul potrivit la locul potrivit pentru a vă oferi șansa continuității proiectelor și practicilor de succes la Biblioteca Municipală, ce ați preluat?*

M.H.: Era în iunie 2013, când îmi exprimam solemn dorința de gestionare a Testamentului primit din partea directorului general Lidia Kulikovski ca pe un act ce-mi permitea, convențional, semnarea în continuare cu titlu de director general al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Altfel spus, a fost consfințit dreptul de a prelua ștafeta, cum ați menționat în preambulul acestui dublu interviu. A fost momentul de autentificare a angajamentului personal de a duce mai departe și de a valorifica contribuția doamnei L. Kulikovski la dezvoltarea acestei instituții comunitare cu tradiții culturale, educaționale și științifice, care tocmai marca în acel moment 135 de ani de la fondare.

Am venit în această funcție cu promisiunea de a rămâne și a sluji acestei profesii, dar și cu atașamentul, respectul și dragostea față de această instituție, inspirate și călăuzite în egală măsură de doamna dr. Lidia Kulikovski. Consider că inițiativele, proiectele, evenimentele, serviciile, surprizele frumoase, care mi s-au întâmplat pe parcursul celor 25 ani de activitate împreună cu Domnia Sa în cadrul Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, trebuie să se amplifice și să se dezvolte în noi proiecte de modernizare a instituției cu servicii inovatoare, practici creative, ce ar menține Biblioteca în topul calității profesionale. Îmi propun să aplic în deplină măsură capacitatea managerială de a conduce spre succes această instituție de excelență cu prestație academică, având aceeași atitudine respectuoasă față de decidenți, parteneri și comunitatea profesională în vederea susținerii aspirațiilor culturale ale chișinăuienilor,

contribuției pe care o au bibliotecile la menținerea bunăstării economice și sociale, mizând, în continuare, pe sfaturile doamnei Kulikovski, alături de echipa BM.

R.R.: *Având experiență internațională în cadrul instruirii și activității peste ocean, în SUA, dar și alte țări, ați putut să munciți peste hotare? Ați revenit acasă de dragul părinților sau din dorință de a crește în carieră profesională la Biblioteca Municipală?*

M.H.: Experiența internațională a presupus pentru mine, întâi de toate, obținerea cunoștințelor și abilităților în domeniul biblioteconomic. Atât studiile la Universitatea Indiana din Bloomington, care mi-a oferit o experiență academică deosebită, cât și participarea la vreun seminar desfășurat într-o bibliotecă sau alta din Europa, ce oferea un mediu de învățare de o calitate superioară, mă încurajau să revin acasă mai încrezătoare în propriile forțe, cu atitudine pozitivă față de profesie și cu spirit inovator. Eu nu am fost ispitită să rămân în Statele Unite ale Americii sau într-un alt stat european. Eu mi-am dorit revenirea acasă, unde mi se ofereau mai multe oportunități de realizare a ideilor noi, de aplicare a experienței obținute în afară, într-o îmbunătățirea condițiilor și managementului bibliotecilor din țară. Mult pentru mine a însemnat și confortul emoțional benefic, alături de familie și prieteni.

R.R.: *Spuneam că sărbătorirea aniversărilor, o dată la cinci ani, la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, a devenit deja o frumoasă tradiție. V-ați făcut emoții întru buna desfășurare a ediției curente. Peste cinci ani, vă așteaptă o aniversare grandioasă – 150 de ani. Atunci, cu adevărat, emoțiile vor fi foarte mari! Dar să ne oprim deocamdată la prezent. Cu ce noutăți și premiere sărbătorii această ediție?*

M.H.: Anul acesta este un an deosebit pentru Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” – 145 de ani de la fondare, pentru care sărbătoare am pregătit un amplu program aniversar cu genericul „O bibliotecă pentru oraș. O bibliotecă pentru fiecare”. Către această dată din luna octombrie, ne-am propus să aducem Biblioteca mai

---

Îmi propun să aplic în deplină măsură capacitatea managerială de a conduce spre succes această instituție de excelență cu prestație academică, având aceeași atitudine respectuoasă față de decidenți, parteneri și comunitatea profesională în vederea susținerii aspirațiilor culturale ale chișinăuienilor, contribuției pe care o au bibliotecile la menținerea bunăstării economice și sociale, mizând, în continuare, pe sfaturile doamnei Kulikovski, alături de echipa BM.

---

aproape de modelele europene, atât ca utilitate, cât și ca performanță. Agenda inserează momente de reflecții asupra activității bibliotecilor (filialelor), implicarea lor în programe inovative și creative pentru comunitate și îmbinarea armonioasă a realizărilor, cercetărilor și noilor direcții moderne de dezvoltare a Bibliotecii cu serviciile conectate la necesitățile comunității. Suntem pentru integrarea viziunilor interdisciplinare extinse, punând accent pe interacțiunea dintre parteneri și comunitate, dar și pe colaborarea cu bibliotecarii din Republica Moldova, România și nu doar. *Conferința în plen* este dedicată unui cadru de discuții și reflecții privind evoluția Bibliotecii Municipale, cu implicarea unui divers spectru de participanți – bibliotecari, utilizatori, fondatori, parteneri și alți actori interesați de domeniul culturii, educației, comunicării etc. *Conferința-poster* oferă o modalitate de prezentare sintetică a unor realizări din activitatea bibliotecilor. Tot *Conferința-poster* acoperă tematici relevante axate pe genericul conferinței, relaționând direct cu participanții și inițiind discuții pe subiectele prezentate. Acest moment aniversar oferă posibilitatea lansării volumelor profesionale editate recent de Biblioteca Municipală. Un alt moment-surpriză din cadrul festivităților aniversare, în special, pentru participanții la conferință, este concertul de muzică clasică, urmat de festivitatea de premieră a bibliotecarilor, partenerilor bibliotecii. *La Atelierele profesionale* vor fi discuții și dezbateri, cu exersări practice, privitor la managementul biblioteconomic modern, formarea continuă a bibliotecarilor, provocările noilor tehnologii, digitalizarea resurselor informaționale, cultura lecturii, implementarea inovației și creativității în bibliotecă, dezvoltarea parteneriatelor durabile, aplicarea marketingului online, sprijinirea ODD-urilor, impactul crizei pandemice în bibliotecă, consolidarea rezilienței față de dezinformare, susținerea științei deschise ș.a. În cadrul *Conferinței Ignite* participanții vor prezenta comunicări de câte cinci minute, ilustrând exemple de servicii și proiecte inovative, împărtășind noile idei exercitate practic, experiențe memorabile și practici de relaționare cu utilizatorii, contribuind astfel la multiplicarea activităților profesionale inspiratoare. *Maratonul utilizatorilor* este dedicat celor mai activi cititori ai programelor de lectură. Astfel, vor fi stimulați utilizatorii serviciilor bazate pe tehnologii menite să creeze, cu fotografii de epocă, conținuturi electronice pentru bibliotecă.

R.R.: *Deținând, la începutul activității, directoratul Bibliotecii de Drept (filială a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”),*

mărturiseați într-un interviu că tot ce v-ați dorit, vi s-a împlinit. Acum, aflându-vă la conducerea BM, cred că vi s-au adăugat visuri neîmplinite. Unul ar fi să vedeți Biblioteca Centrală într-un spațiu nou, modern, după modelul instituțiilor europene și nu doar... Cred că Sala cu Coloane Albe, sala istorică, de unde ne putem imagina că se aud pașii multor celebrități de altă dată, precum George Enescu, Maria Tănase, Maria Cebotari, Mihail Sadoveanu, Ion Minulescu etc., ar putea fi conservată pentru a deveni muzeu. Materiale, cred, aveți suficiente... Există perspective pentru construcția unui nou edificiu și transformarea Sălii în muzeu? Mă gândesc că mulți întreprinzători și-ar „pohti”, vorba cronicarului, acest spațiu, aflat în chiar super centrul Chișinăului, ca să folosesc un termen al vremii noastre, atât de des vehiculat, mai ales, în rândul tinerilor, adecvat și nu prea...

M.H.: Rămâne un deziderat pentru următorii ani – să edificăm o bibliotecă modernă. Astăzi, cele mai „de succes” modele de bibliotecă sunt cele care sunt mai simple – deschise pentru fiecare membru al comunității cu o conectivitate excelentă, bazată pe tehnologii. Spațiile bibliotecii moderne sunt locuri de învățare, dialog și explorare. Biblioteca secolului XXI oferă un spațiu primitiv, care încurajează creativitatea și colaborarea între membrii comunității. Ea reunește cele mai bune elemente fizice (cărți, reviste etc.) și digitale (baze de date, cărți electronice etc.) pentru a crea hub-uri de învățare. Oamenii continuă să formeze asocieri emoționale puternice cu bibliotecile, ceea ce îmi oferă încrederea că orașul Chișinău are nevoie de o bibliotecă modernă. Sala cu Coloane trebuie să rămână în acest cadru al BM moderne. Această promisiune se regăsește în angajamentul declarat la investirea mea în funcție de director al Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, care include asigurarea și dezvoltarea serviciilor de bibliotecă necesare rezidenților municipiului Chișinău și a vizitatorilor acestui oraș, inclusiv și celor virtuali, implicarea în valorificarea trecutului și edificarea viitorului european al capitalei.

R.R.: Ce alte împliniri vă doriți în viitorul apropiat, dar și cel de perspectivă?

M.H.: Îmi doresc vremuri prielnice pentru implementarea serviciilor și e-serviciilor orientate spre diverse categorii de utilizatori, ce ar promova incluziunea și echitatea socială, dezvoltarea personală a utilizatorilor și cea profesională a bibliotecarilor, lansarea diverselor programe creative de lectură, acces la cunoștințe și informații.

R.R.: *Am ajuns la ultima întrebare. Mi-am amintit că Biblioteca Municipală are nouă biblioteci de carte românească, create și sprijine de biblioteci județene din România în cadrul parteneriatelor. Mai există posibilități ca acestea să se înmulțească? Am avut ocazia să discut cu primarul municipiului Buzău, un animator și susținător de proiecte culturale cu Republica Moldova. L-am întrebat franc, dacă n-ar putea prelungi cu a zecea la număr „salbă” de biblioteci, parafrazănd sintagma lui Nicolae Iorga, care se referea la salba de meserii. Sunteți curioasă să știți ce mi-a răspuns? Redau întocmai: „Vom analiza propunerea, mai ales că B. P. Hașdeu a fost cel care a organizat și prima bibliotecă publică din orașul Buzău, în partea a doua a secolului al XIX-lea, chiar în clădirea liceului ce-i poartă numele acum – Colegiul Național „B. P. Hașdeu”. Acest liceu a fost absolvit și de primul român ce a obținut Premiul Nobel în 1974, George Emil Palade”. Rămâne doar să oficializați propunerea. E drept că buzăuienii au, de 25 de ani, o filială la Soroca, deci au acumulată și experiență în acest sens.*

M.H.: Fiind conștientă de importanța susținerii continuității consolidate de doamna dr. Lidia Kulikovski, mi-am propus să pun cu pricepere în dezvoltare proiectele începute de fosta directoare. Astfel, dezvoltarea spațiilor atractive în Chișinău prin cartea românească rămâne a fi o prioritate.

R.R.: *O mică completare la ultima întrebare: înțeleg că veți continua colaborarea cu bibliotecile județene din România și, în felul acesta, vor apărea și posibilități de deschidere a unor filiale de carte românească.*

Mulțumesc mult ambelor interlocutoare pentru acest dublu interviu, pe care vreau să-l închei cu o afirmație a acad. Mihai Cimpoi dintr-un recent interviu cu ocazia aniversării Domniei Sale de 80 de ani și a celei de-a XI-a ediții a Congresului Mondial al Eminescologilor: „Bibliotecarul, nesubstituibil de calculator, rămâne și azi un străluminător al căilor obscure pe care le străbate oricine pe oceanul infinit al informației, care ia proporții imense”.

Încă o dată, felicitări străluminătorilor cu prilejul aniversării a 145-a a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”!

Vivat! Crescat! Floreat!

Consemnare de Raia ROGAC